

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea
proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(privind actualizarea cadrului normativ
afereant funcției publice)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ afereant funcției publice) este elaborat de către Cancelaria de Stat.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La 23 iunie 2022, Uniunea Europeană (UE) a acordat Republicii Moldova statutul de țară candidată în temeiul angajamentului de a realiza reforme structurale. În conformitate cu noua metodologie de extindere a UE care pune accentul pe elementele fundamentale, decizia UE a subliniat necesitatea unor reforme în domeniul administrației publice (*în continuare RAP*) și al managementului finanțelor publice (*în continuarea MFP*).

În acest context, la data de 24 octombrie 2023 a fost prezentat raportul SIGMA privind „Administrația publică în Republica Moldova”, raport care analizează în mod cuprinzător progresele înregistrate de Republica Moldova în ceea ce privește RAP și MFP în 2023 în conformitate cu Principiile Administrației Publice. Astfel, conform Raportului de evaluare SIGMA șapte principii măsoară serviciul public și managementul resurselor umane:

- Domeniul de aplicare al serviciului public este adecvat, clar definit și aplicat în practică;
- Cadrul de politică publică și juridic pentru un serviciu public profesionist și coerent sunt stabilite și aplicate în practică; structura instituțională permite practici consecvente și eficiente de management a resurselor umane în cadrul serviciului public;
- Recrutarea funcționarilor publici se bazează pe merit și egalitate de tratament în toate fazele sale; criteriile pentru retrogradarea și eliberarea din funcție a funcționarilor publici sunt explicite;
- Influența politică directă sau indirectă asupra funcțiilor de conducere de nivel superior din serviciul public este prevenită;
- Sistemul de salarizare a funcționarilor publici se bazează pe clasificarea posturilor; este corect și transparent;
- Se asigură dezvoltarea profesională a funcționarilor publici; aceasta include instruirea periodică, evaluarea corectă a performanțelor, precum și mobilitatea și promovarea pe baza unor criterii obiective și transparente și a meritelor;
- Sunt instituite măsuri de promovare a integrității, de prevenire a corupției și de asigurare a disciplinei în serviciul public.

Fiecare principiu a fost analizat în raportul SIGMA, și în consecință au fost înaintate

câteva recomandări Guvernului, pe termen scurt și pe termen mediu în dependență de valorile totale ale indicatorului pentru 2023.

Suplimentar, Cancelaria de Stat a organizat un Atelier de lucru privind îmbunătățirii managementului funcției publice, în scopul identificării provocărilor în aplicarea legislației aferente managementului funcției publice și al funcționarilor publici și generarea soluțiilor de depășire a acestora. La eveniment au participat șefi ai subdiviziunilor resurse umane din cadrul autorităților publice centrale, reprezentanți ai autorităților publice locale, dar și reprezentanți ai societății civile. Participanții au abordat prioritățile-cheie pentru reformarea sistemului de management al funcției publice și al funcționarilor publici și provocările principale în procesul de implementare a cadrului normativ privind funcția publică, fiind propuse soluții de depășire a acestora.

Un alt scop al proiectului reprezintă sporirea atractivității funcției publice și atragerii în serviciul public a celor mai performanți specialiști.

În consecință, cele relatate mai sus au impus necesitatea elaborării proiectului de lege, în final o dată cu aprobarea proiectului de lege, să fie atinse prioritățile Guvernului, și anume:

- Integrarea abordărilor moderne în sistemul național privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici, bazate pe standardele europene;
- Digitalizarea proceselor operaționale aferente managementului funcției publice;
- Sporirea calității managementului de nivel superior;
- Dezvoltarea sistemului de accesare și evoluție în carieră a funcționarilor publici, inclusiv crearea rezervei de resurse umane în administrația publică și profesionalizarea funcționarilor publici în contextul realizării optime a sarcinilor în procesul aderării țării noastre la Uniunea Europeană.

Conex, în scopul responsabilizării angajatorului și a salariaților privind acordarea și utilizarea concediilor de odihnă anual, proiectul conține prevederi privind modificarea unor norme din Codul muncii al RM.

Astfel, angajatorul ar trebui să informeze salariatul în mod precis și în timp util cu privire la drepturile sale la concediu. De asemenea angajatorul ar trebui, să informeze salariatul că, dacă nu își efectuează concediul, acesta va fi pierdut la sfârșitul perioadei de referință sau al unei perioade de report autorizate ori la încetarea raportului de muncă.

În subsidiar, menționăm că, recomandările Curții de Conturi subliniază necesitatea de a interveni sistemic, pe de o parte, cu măsuri de încurajare a utilizării zilelor nefolosite de concediu anual de odihnă, pe de altă parte, și cu măsuri de descurajare a acestei practici. Această practică negativă presupune în lanț costuri administrative sporite și presiune pe bugetul de stat.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede modificarea următoarelor acte normative:

Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003:

Instituirea mecanismului de descurajare a acumulării concediilor nefolosite prin stingerea zilelor de concediu de odihnă nefolosit din motive imputabile ale angajatului, în raport cu normele privind obligativitatea angajatorului de a acorda angajatului concediu anual de odihnă, conform unui grafic stabilit.

Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public:

- Definirea și lărgirea categoriei funcționarilor publici de conducere de nivel superior, și anume transformarea funcției publice de conducere de conducător al unei autorități administrative din subordinea ministerului în funcție publică de conducere de nivel superior;
- Introducerea unei noi cerințe pentru a ocupa o funcție publică de conducere de nivel superior, și anume deținerea certificatului de absolvire a programului de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice de conducere de nivel superior la numire sau în decurs de 18 luni de la numire;
- Formarea corpului de rezervă a funcționarilor publici și introducerea unei noi modalități de ocupare a unei funcții publice vacante, și anume prin redistribuirea funcționarilor publici din corpul de rezervă;
- Reglementarea unui instrument de planificare a resurselor umane în serviciul public, prin introducerea obligativității autorităților publice centrale de a elabora anual Planul de ocupare a funcțiilor publice pentru gestionarea pro-activă a procesului de reînnoire și/sau înlocuire a personalului, ca urmare a modificărilor planificate în raporturile de serviciu ale funcționarilor publici;
- Efectuarea unor clarificări legislative privind modificarea raporturilor de serviciu (transfer, concurs intern, promovare, etc.), precum și clarificări în privința exercitării temporare a unei funcții publice de conducere și a unei funcții publice de conducere de nivel superior;
- Introducerea obligativității de desfășurare a interviului între evaluator și funcționarul public de conducere de nivel superior;
- Reducerea unei posibile influențe politice în organizarea și desfășurarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor publice vacante;
- Efectuarea unor clarificări privind procesul de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, inclusiv obligativitatea organizării cursului de inițiere în funcția publică a debutantului în perioada de probă sau în maxim 6 luni de la confirmarea în funcția publică;
- Reducerea perioadei de probă a funcționarului debutant de la 6 luni la 3 luni, cu posibilitatea extinderii cu 3 luni, la decizia șefului subdiviziunii din care face parte funcționarul public debutant;
- Revizuirea abaterilor disciplinare, în special a celor care presupun o măsură punitivă disproporțională care au ca efect încetarea raporturilor de serviciu.

Având în vedere complexitatea proceselor pentru a fi funcționale, unele norme vor fi puse în aplicare din 1 iunie 2025.

Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică:

- Transformarea funcției publice de conducere de conducător al autorității administrative din subordinea ministerului în funcție de demnitate publică, cu includerea acestora în Anexa la Legea nr.199/2010.

Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice:

- Includerea cerinței minime de deținere a certificatului de absolvire a programului de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice de conducere de nivel superior, pentru accedere în funcție publică de nivel superior;
- Efectuarea unor clarificări ca urmare a includerii conducătorului autorității administrative din subordinea ministerului în funcție de demnitate publică și a conducătorului adjunct în funcție publică de conducere de nivel superior;
- Includerea cerinței minime pentru secretar general/secretară generală al/a ministerului, și anume: „asistă ministrul la organizarea sistemului de control intern managerial”;
- Includerea funcțiilor publice de auditor intern în cadrul unor autorități publice din sistemul judecătoresc.

Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar:

- Poziționarea conducătorului autorității administrative din subordinea Guvernului la nivelul conducătorului autorității administrative din subordinea Guvernului (clasa de salarizare 120) pentru abordare uniformă, având în vedere că personalul acestor tipuri de autorități publice sunt ierarhizate în sistemul de clasificare și gradare a posturilor la nivele similare. Totodată, demnitarii nu beneficiază de clase suplimentare pentru vechime în muncă și de sporul pentru performanță.

Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022:

- Includerea conducătorului autorității administrative din subordinea ministerului, persoană cu funcție de demnitate publică, la valoarea de referință 3000 lei, reieșind din sarcinile și atribuțiile pe care le îndeplinește, precum și în aliniere cu modificările realizate de Ministerul Finanțelor privind politica de salarizare a acestei categorii de personal;
- Realizarea de corectări pentru a uniformiza salarizarea demnitarilor din autoritățile publice centrale din subordinea ministerelor.

Legea nr. 123/2023 cu privire la stagiile plătite în serviciul public

- Includerea indemnizației lunare neimpozabile mentorului;
- Includerea în corpul de rezervă a stagiilor pe o perioadă de 12 luni de la eliberarea certificatului de stagiu a stagiilor care au finalizat un stagiu complet, de 720 de ore, și au fost evaluați cu calificativul „foarte bine”, dar n-au fost propuși spre numire într-o funcție publică de execuție.

5. Fundamentarea economico-financiară

Realizarea prezentului proiect de lege necesită cheltuieli din contul bugetului de stat. Costurile estimative legate de transformarea funcției publice de conducere de conducător al autorității administrative din subordinea ministerului în funcție de demnitate publică constituie aproximativ 8 milioane MDL/anual (40 persoane, de la clasa de salarizare 110, coeficientul 9.77, VR 1900 la clasa de salarizare 120, coeficientul 12.04, VR 3000 lei).

Instrumentele planificare și asigurare cu personal vor fi digitalizate și încorporate în sistemul/sub-sistemul informațional privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici.   Programul de formare specializată pentru ocuparea unei funcții de conducere de nivel superior va fi finanțat prin Planul de dezvoltare profesională a personalului din cadrul autorităților publice (comanda de stat) începând cu anul 2025, unde se vor prevedea resurse suplimentare pentru Institutul de Administrație Publică, în medie pentru 2 grupuri de participanți de până la 50 de persoane cu un extra buget de până la 300 mii anual.   Totodată, în scopul responsabilizării și motivării mentorilor care ghidează activitatea stagiatorilor în programul de stagiu plătit în serviciul public, se va achita o indemnizație lunară neimpozabilă, care va fi estimată și planificată de autoritățile-gazdă anual în bugetul autorității publice în funcție de numărul de stagiați planificați. Costurile totale aproximative pentru achitarea indemnizației pentru anul 2024 constituie maxim 1.800.000 lei.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare   Proiectul de lege urmează a fi corelat cu prevederile actelor normative în vigoare, care se află în conexiune.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului   În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultările publice a proiectului în cauză a fost plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională și pe portalul guvernamental particip.gov.md.
8. Constatările expertizei anticorupție   Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
9. Constatările expertizei de compatibilitate   Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
10. Constatările expertizei juridice   Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele examinării acesteia vor fi reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.
11. Constatările altor expertize   Proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel decăzând necesitatea examinării acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.